კვირა. 20 ნოემბერი 1927 წ. ფასი სამი შაური

№ 127

ტარტაროზი

№ 127

ოპოზიციონერი მარში

ამ სურათმაც მიჰყავს ოპოზიციას და ამიტომ მიდის იგი ასე ირიბულად, ალმაცერად.

F-924

სახელმწიფო ბიბლიოთეკა

„ბაყრა“

ალეგორია

ათი წლის განმავლობაში რევო და ლიუცია გვარიან მშვიდობიანათ ცხოვრობდენ.

მართალია: ცხოვრების ამ მანძილის გავლის განმავლობაში შიგ და შიგ ბევრჯერ მომხდარა მათ შორის წალაპარაკება, აყალ-მაყალი და უსიამოვნება, მაგრამ საქმე იქამდე არ მისულა, რომ ისინი ერთმანეთს განშორებოდენ.

პირველ წლებში ძალიან ღარიბათ ცხოვრობდენ— არაფერი არ გააჩნდათ; შესაქმნელი იყო ახალი ოჯახი, რასაც დიდი ენერგია, უნარი და გამძლეობა სჭიროდა.

უნდა ითქვას სიმართლე, რომ ლიუცია მხარში ედგა რევოს, რომელიც რვა საათის სამუშაო დღით არ კმაყოფილდებოდა და მეტს მუშაობდა, რომ საჩქაროთ აეგო, აეშენებია ახალი ოჯახი.

მართალია: ლიუციას ხშირად გამოუთქვამს მერმედა მერმე უკმაყოფილება ცხოვრების ასეთ პირობებისთვის, მაგრამ რევო ტკბილათ და დარივებით ეტყოდა:

— მაშ, როგორ გინდა, ჩემო კარგო! თუ არ ვიმუშავეთ,—არც არაფერი გაკეთდება. შენ სუსტი არსება ხარ— არ შეგიძლია ჩემსავით მუშაობა, არა გაქვს გამძლეობა,— მაგრამ არა გთხოვ ჩემსავით იმუშაო,—ხოლო ეს კი იცოდე: მუშაობის დროს ხელს ნუ მიშლი და თავს ნუ მაბეზრებ ტყუილ-უბრალო ლაპარაკით.

— როგორ! განა ლაპარაკის უფლებასაც აღარ მაძლევ?—უკმაყოფილოთ და გაბრაზებით შეეკითხა ლიუცია.

— ბატონო ჩემო, ლაპარაკსაც აქვს თავისი დრო და საჭიროება. მუშაობის დროს,—ვიმუშაოთ,, ლაპარაკის დროს—ვილაპარაკოთ.

— იცოდე, რომ ამნაირ რეჟიმს მე ვერ ავიტან. ჩვენ ორივე თანაბარი უფლებით უნდა ვსარგებლობდეთ ოჯახში.

— ანბანურ ჭეშმარიტებას ამბობ... მაგრამ...

— ჰო-და, თუ ვამბობ,—მე გეუბნები, რომ ასეთ ცხოვრებას ვერ ავიტან. ათი წელიწადია მას შემდეგ, რაც ჩვენ ოჯახს ხელი მოვკიდეთ, მაგრამ ჩვენ ზოგიერთ ჩვენს მეზობლებზე უარესათ ვცხოვრობთ; იმათ მეტი ქონება და სიმდიდრე აქვთ, ვიდრე ჩვენ.

— იცი, ლიუცია, რა გითხრა?! შენ სულ სხვა ჰანგზე დაიწყე სიმღერა. რაღაც ძალიან მამაღლი თავს და ასე წარმოგიდგენია, თითქოს შენ იყო ჩვენი ოჯახის მზე და მთვარე. შენ უწინაც გახასიათებდა ამნაირი კუდაბზიკური „დიდკაცური“ და „კეთილშობლიური“ მიდრეკილება. მე მახსოვს: გაცნობის პირველს ხანებში ხან მე მეარშიყებოდი და ხან ვაჟრის ნოქარს, რომელსაც ჩემზე მეტი ქონება ჰქონდა.

— ნეტავი მას გავყოლოდი,—უფრო მოგებული ვიქნებოდი. შევცდი და რაღა დროსია!

— ხელს არავინ გიშლის; შეგიძლია ეხლაც „გამოასწორო შეცდომა“.

— რა ვიცოდი, რომ შენ ასეთი მკაცრი იქნებოდი, თორემ...

— უკაცრავათ. მაგრამ მე არავის ნებას არ მივსცემ მუშაობის დროს ხელი შემიშალოს. იცოდეთ, რომ მე ყოველთვის ასეთი „მკაცრი“ ვიქნები, და ისიც იცოდე, რომ ჭკუას დაუხმე, თორემ...

— თორემ რა?

— ის რა, რომ შენ ნებას არ მოგცემ ახლად-შექმნილ ოჯახს ჩირქი მოსცხო... მგონი მიმიხვდი.

— თითონაც არ იცი, რას ლაპარაკობ!

— მე იმას ვლაპარაკობ, რომ ოჯახში ნუ შემოგაქვს გახრწნის და ცუდი ყოფა-ქცევის სულისკვეთება...

— შენ ცილს მწამებ!

— მოიგონე, როცა ტყეში წაბრძანდით „ხეხილობით“, იქ რომ ხელის ფათური გქონდათ...

— ჰაერის გადასაყლაპავათ წავედით, და არა იმ ზრახვებით, შენ რომ გგონია!

— ჰააა! მაშ სარდაფშიაც ვილაცეებთან, რომლებსაც არავითარი კავშირი არა აქვთ ჩვენს ოჯახთან, პირიქით: მტრები არიან,—სარდაფშიაც მალულათ „ჰაერის გადასაყლაპავათ“ წაბრძანდით?... მაგრამ იქ, მგონი, სხვა რამე გადაყლაპეთ!..

— ადამიანს ნაცნობების და ამხანაგების მონახულობაც აღარ შეუძლებია!

— კი, მაგრამ, თუ თქვენ ცუდი ზრახვები არა გაქვთ, რატომ ოჯახში, თქვენს წრეში არ ნახულობთ ერთმანეთს! ლაქეშში და იქ „ერთობით“ „მუსაიფობთ“?

— შენ დესპოტი ხარ—თავისუფლებას არ მაძლევ!

— ძალიან ცუდათ გაგიგია თავისუფლება. ასეთ საქციელს თავისუფლება კი არ ჰქვია, არამედ— **გარყვნა!**

— რევო!

— ლიუცია!... ხმა დაიდაბლე. ეს სარდაფი კი არ არის, სადაც „ამხანაგებთან და ნაცნობებთან სამუსაიფოთ იკრიბებით“ აქ არც ტყე არის, სადაც „აჰერის გადასაყლაპავათ“ დასეირნობთ... დიახ! მოთმინებას საზღვარი აქვს და იმ საზღვარზე უკვე მისული ვარ.

— მე ვერ შევურიგდები ასეთ პირობებს!

— და შენზე უფრო—მე... მე არა მცალია შენს კაპრიზებს ავყვე და დრო მოვაცდინო.

— უმადურო, აგრე აფასებ ჩემს ღვაწლს და ამაგს, რაც მე ოჯახის აგებაში მიმიძღვის?!..

— არასოდეს მე არ დამიმცირებია შენი ამაგი, მაგრამ ნურას უკაცრავათ, რომ მისი გაზვიადების უფლებას არ მოგცემ.... შენ ყოველთვის ყოყმანობდი ჩემთან საქმის დაჭერას. მოიგონე დაქორწინების წინა დღეები...

— თუ არა მე, ნახავთ რა ბიჭიც იქნებოდი!

— ჰმ! ცდები ქალ-ბატონო; ნუ თუ გგონია, რომ— შენ არ გამომყოლოდი, მე ოჯახის აშენებაზე ხელს ავიღებდი?.. მაშინ, როგორც ეხლაც, ჩემში ჩქეფდა ძლიერების ენერგია და ღვივოდა ახალგაზრდული გატაცება ახალი ცხოვრების შესაქმნელათ. შენ ეს შეამჩნიე... ყოყმანობდი, მაგრამ იმის შიშით, რომ გამარჯვების შემდეგ ჩემგან გარიყული არ დარჩენილიყავ,—გამომყევი... დღეს ვგაქვს ახალი ოჯახი... შენ ისევ ძველებურათ დაიწყე სიმღერა. არ არის გასაკვირი—ასეთია ბუნება. „კოკასა შინა რაც არის, იგივე წამოდინდების“.

— შენ, არა გაქვს უფლება ჩემს წარსულს დასცინო!

— არც სურვილი მაქვს... ხოლო არც შენ შეგიძლია უარჰყო ის ფაქტი, რომ შენ ბევრს ელაქუცებოდი და გიყვარდა „ცვალებადობა“. თუ შენ ამას უარჰყოფ, ჩემი რა ბრალი იქნება, რომ შენმა წერილებმა, რომლებსაც სწერდი „სატრფოებს“,—შენ ეს დაგიმტკიცოს!?

— მაშ როგორ მოვიქცეთ?

— აშკარაა: კიდევ გაფრთხილება და წინადადების მოცემა შენ ვერ გამოგასწორებს. მაშასადამე: ჩვენ ერთმანეთს უნდ გავეყაროთ.

— მეც ეს მინდა, მაგრამ მე აქედან ფეხს არ მოვიცვლი,— შენ უნდა წახვიდე.

— ხა-ხა-ხა-ხა! რა გულუბრყვილო ხარო! შენ გინდა —მე წავიდე, ოჯახი დაგიტოვო, რომ ჩემს შემდეგ მოიყვანო შენი ძველი „სატრფოები“ და ბუქნა გადახვიდეთ ჩემს ნაშრომ-ნაოფლარზე! ვერ მოგართვი!

—:—

რევომ ლიუციას ჩამოართვა ათი წლის წინეთ „მმაჩში“ (ზაგსი) დადებული ქორწინების დოკუმენტი და გაისტუმრა ოჯახიდან, სადაც ლიუციის წასვლის შემდეგ დამყარდა წესიერება და რევომ ისევ განაგრძო ოჯახის აღმშენებლობა.

ისელი.

„ი მ ე დ ი“

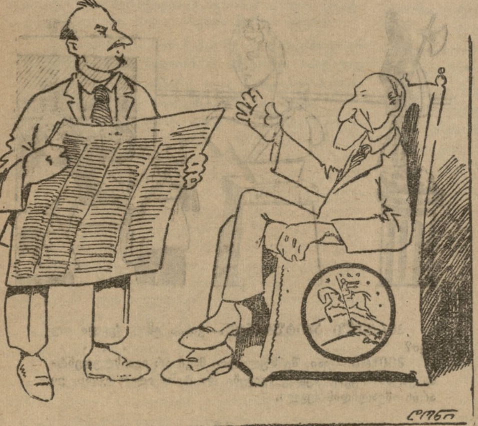

ემიგრანტი მენშევიკი:—ხედავთ, ბატონო ნოე!
—საქართველოში რაღაც ახალი პარტია გაჩენილა.
— მენშევიზმი. ჩვენი საშველი მაინც აღარ არის!
ესლა გვაკლია!

ნოე:—ეს კორექტორული შეცდომაა! ალბათ უნ-
და იყოს: ნოემენშევიზმი.

ოპოზიცია

მიბაძვა

ოპოზიცია გაიბლინძა შესანიშნავად
და აღარ ჰყოფნის მას დაფერთხვა ესოდენ მცირე:
ჰყივის ლევ ტროცკი: თუმც გამწეწეს, არა ვარ მცირე.
ჩემთან შემოკრბით, გარიცხულნო ყველამ ერთ თავათ.
ოპოზიცია გაიპლინძა შესანიშნავად,

დანგრეულ „უკლონს“ დაუბრუნდა „ძველი სინაზე“,
ვირაპი გვერდში მოისკუპეს, ვით პატარძალი;
თუმანოვებმა მოიმარჯვეს ხელში ორძალი,
ლადო დუმბაძე ფეხს არ იცვლის „მტერის ჯინაზე“.
დანგრეულ „უკლონს“ დაუბრუნდა „ძველი სინაზე“.

სიზმარში ყველას ელანდება პიედესტალი.
დღეს ოკუჯავას დაუწუნეს ოქროპირობა.
სევასტის ბოდვას ბევრჯერ სჯობნის სიტყვის ძვირობა.
შვიდი საათის სამუაშოს დაუმსო თვალი,
სიზმარში ყველას ელანდება პიედესტალი.

სიმონ-ალა

უიმედო იმედები

საბჭოთა წესიერი მოსამსახურე ხეპროვი (ყოფილი პოლკოვნიკი, დიდი მოტრფიალე ეპოლეტების და გამოსარჩენის) არა უშავდა—სცხოვრობდა ჩვენ დროშიც. წესიერად შეჰქონდა კავშირში ფული; არასოდეს გაქანებულ ტრამვაიზე არ შემხტარა, და როცა ქუჩებში საფურთხებლები ჩაამწკრივეს, ჩვეულებრივზე ადრე დაიწყო სახლიდან სამსახურისაკენ გამგზავრება.

ესეც მისი წესიერებით აიხსნება, მან სავალდებულოდ მიიჩნია —ყველა საფურთხებელთან შეჩერებულიყო და წმინდა მოვალეობა მოეხადა.

ეს კიდევ არაფერი. ხეპროვი საფურთხებელთან მისვლისას ასტეხდა ხველას:

— ხოოპ... ხოოუპ!!—გაიძახოდა ის, სანამ მილიცელის ყურადღებას არ მიიქცევდა. ერთი სიტყვით ვერავინ ვერ იტყოდა, რომ ის წესიერი საბჭოთა მოსამსახურე და მოქალაქე არ იყო.

— კაცო ჯამაგირს კარგს იღებ, სარჩენი არავინ გყავს, რატომ მინის მაგიერ კარდონი ჩაგისვამს ფანჯარაში? —ეკითხებოდენ მეგობრები ხეპროვს.

— ამ არამზადების ხელში აბა რას გააკეთებს? სადაა ძველი გამოსარჩენი... შიმშილით ვიხოცებით.—დაბალი ხმით იტყოდა ხეპროვი და ეშმაკურად ჩაიცინებდა.

არა მეგობარს, ე. ი. საბჭოთა წყობილების გულით მომხრეს თვითონ ლაასწორებდა:

დიდი მიღწევებია გულახდილად უნდა გითხრა; ძველად ასეთი კარდონები არ კეთდებოდა. მინის მაგიერობას სწევს, ჩვენ ეზოში საშინელი ცელქი ბავშებია, რამდენჯერ ჩაუმტვრევიათ ჩემთვის მინები, რომ კარდონი არ გამომდგომოდა და ჩაითხითებდა.

ვერავინ ვერ ხვდებოდა, თუ რათ ჰქონდა ხეპროვს მინის მაგიერ კარდონი ფანჯარაში. ორი კარდონის შუა ხეპროვს ჰქონდა მოთავსებული ნიკოლოზ მეორის და მისი (ნიკოლოზის) ალექსანდრას სურათი.

ეხლა კი ყველსათვის ცხადია, რომ ხეპროვი ძველი დროის დაბრუნებაზე ფიქრობდა.

ხეპროვის უკანასკნელი იმედი იყო ათი წლის თავი. იგი ორი არგუმენტით წელ-გამაგრებული ელოდა საბჭოთა წყობილების ალსასრულს.

პირველი არგუმენტი: საბჭოთა წყობილება დაინგრეოდა სწორედ ათი წლის თავზე. მან სადღაც ყური მოჰკრა ასეთი ამბავს: „თუ ათ წელს გამაგრდა საბჭოთა წყობილება, შემდეგ ევროპას უფლება არ აქვს ომის გამოცხადების; ამას კი არავინ დაუშვებს, —და სწორედ ათი წლის თავზე დაანგრევენ ამ ავტანელ რეჟიმს“.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მეორე არგუმენტი, (ანუ ანეკდოტი) ასეთი ჰქონდა: ვილაცას ეკითხებიან:

— როდის მოვა საბჭოთა წყობილების დასასრული?

— ორი წლის შემდეგ.

— რათა?

— უმაღლესი სასჯელი ათი წელია; რვა წლის სასჯელი მოვიხადეთ, და ორი კიდევ დაგვრჩა (ალბად ეს მუხაიფი გამართულა 1925 წელში).

და აი, ასეთი მტკიცე იმედებით ცხდებოდა ათი წლის თავს ხეპროვი.

ოქტომბრის დღესასწაულებთან დაკავშირებით ნაადრევად, ე. ი. 5 ნოემბერს მიიღო ნახევარი თვის ჯამაგირი; გულზე ოქტომბრის ათი წლის თავის საიუბილეო ნიშანი ჩამოიკიდა და გაემართა სახლისაკენ. (რასაკვირველია გზაში არცერთი საფურთხებელი უყურადღებოთ არ დაუტოვებია).

ექვს ნოემბერს სახლში 10 საათზე დაბრუნდა. ისე „განიერად" მოდიოდა, რომ ყველა დარწმუნდებოდა თუ რათ გააგანიერა ალმასკომმა ქუჩები.

(გაგრძელება იქნება)

ეფენდი.

შემოიარეთ რედაქციაში.

მუზეუმში

პირველი აბიტურენტი:—ვისია ეს ძეგლი თუ იცი?

მეორე:—ვაი, შე სულელო, მაგი არ იგი სტუდენტმა კაცმა?! ვერა ხედავ ხელები და ტანი აღარ აქვს!.. ეს არის ინვალიდის ძეგლი.

„ტ ე ლ ა ს"

ვაცნობებთ, ყველას, ყველას,
ვინც ჭრაქით, ებრძვის ბნელას.—
ზაჰესში ჰპოებთ შველას,
ოღონდ მივაწვეთ „ტელასს".

მითხარით ის რა კაცია, ვისაც დღეს არ სწამს ელექტროფიკაცია? გამოვიდეს ყველა ვინც მამაკაცია, დაუშვებელია აქ ოპოზიცია, ან ფრაქცია, ხომ ხედავთ სიბნელემ ჩვენი ოჯახი დააქცია. ჩემმა ცოლმა წუხელ ბნელაში ერთი ბანკა მურაბა დააქცია დასამზარეულოში შემოპარული ქურდი კასრულებით დატვირთული გააქცია.

ჰო... და ხომ მიხვდით საქმე რაშია? ჩვენი „ზაჰესი" ხათაბალაშია, მართალია ის ავჭალაშია, მაგრამ სინათლე აქ, ქალაქშია. თუმცა მართალია ის არც ჩემს სახლშია, არც თქვენს სხლშია და სწორედ საქმეც ამაშია, რატომ არ იკითხავთ, ჩვენ ელექტრონით ვინ დაგვამშია?

ზაჰესს ვინ მოუწყო ეს ხათაბალა! ვირის ძალამდე ვინ დაიყვანა 56.000 ცხენის ძალა. ლამის დარდისაგან წამძვრეს თავის ქალა. ზაჰესის ქებით მე წაგართვით ზაჰლა, მხოლოდ აღარ ვიცი, რა ხდება ახლა.

ჩემი მოწოდება, მართალია, ნაკლებ ბრძნულია, მაგრამ როცა გული ერთობ დატანჯულია, მაშინ გონებაც ერთობ არეულია, მოქალაქენო თქვენ თუ იცით, რომ „ზაჰესი" დამწყვდეულია? ისიც ჩვენსავით წარბშეკრულია, და ჩვენ გვითვლის, რომ არ გავიტეხოთ გულია, მართალია ის ეხლა გაბაწრულია, მასაც ჩვენსავით სინათლე სწყურია, მაგრამ ის დარწმუნებულია, ცხენების და კაცების ძალა, გაარღვევს „ტელასს", მხოლოდ სიფრთხილე გმართებთ ყველას... „სასიკვდილოა", საფრთხილოა.

საჭიროა შეუტიოთ „ტელასს", მაგრამ ვაფრთხილებთ კიდევ ყველას: შეიარაღდეთ, ნუ გამოხვალთ ხელცარიელი, „ტელასი" გახლავთ „ლომტარიელი". ადვილად არ სჭრის მასთან მუდარა და არც მუქარა.

ყველას, ყველას, ყ[illegible]! ნუ ეხუმრებით „ტელასს"; საფრთხილოა თქვენ ნუ მომიკვდებით, შეიარაღდით ყველანი „შჩოტჩიკებით", ოღონდ ნუ დაღონდებით. თან წამოიღეთ „პროვოდებიც", თან წამოიღეთ „ვინტი", „ატვიორკა", მაკრატელი, „ვიკლიუჩატელი" და „ვკლიუჩატელი".

მართალია სიბნელეში ხომ ვერ დავბერდებით, შეიარაღდით აგრეთვე განცხადებებით. ფრთხილად იყავით „სასიკვდილოა"... „სასიკვდილოა", თუ მწამს მამისეული! თქვენმა ძველმა განცხადებებმა, ამიტომ დალიეს იქ სული...

ყველას, ყველას, ყველას! აბა მივაწვეთ „ტელასს". გავანთავისუფლოთ ჩვენი „სულ მნათი". ერთხელ ღამითაც ვნახოთ ჩვენი ოთახის სურათი.

აივსო მოთმინების ფიალა. გარეთ გამოვალ თვალს მჭრის ელექტრონი ბრჭყვიალა, სახლში შევედი, წამოვკარი ფეხი და მაგიდამ ისე იგრიალა, რომ გეგონებოდათ „სევასტოპოლის ალება".. რამდენს ოთახში შევალ, მე ჩემი მემერთება და თუმცა ყველასი მეხათრება, მაგრამ რას იზამს კაცი გავგიჟდი ამდენი მოთმინებით... ჩემი ოთახი ავავსე დამტვრეული თეფშებით და მინებით...

ყველას! ყველას! ყველას! ეხლა გთხოვთ შველას. მაგრამ შეუტიოთ „ტელასს". ნუ დაგვტოვებთ მარტოხელა. გავაერთიანოთ ძალები ხუთი ათასი ცხენის, ხუთასი ათასი კაცის, ნახევარი მილიონი ვირის, 300 ათასი ჯორის, არაფერი იწამოთ „მანტიორის" თან წამოიყვანეთ პროტექტორი, შეიძლება გამოგვადგეს რეპარტიორიც.

ხომ გიყვართ ზაჰესი. ეს უდავოა, ეს ნათელია, მაგრამ თქვენს ოთახში რომ ბნელა და გარეთ ნათელია? ესეც უეჭველია და რაღაა იგი სინათლე, რომელსაც ახლავს ბნელია. წავიდეთ იერით და ის მაინც გავიგოთ,— დამნაშავე რომელია.

ხეგიერ-ბენ-შეიხ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სარევიზიო კომისიის დასკვნა

ეს ამბავი მოხდა ამ რამოდენიმე ხნის წინად.

რაიონულ კოოპერატივის გამგეობამ მიიღო ცენტრიდან განკარგულება, სადაც სხვათა შორის ეწერა:

„ვინაიდან ფასების შემცირების დირექტივა არ გაგიტარებიათ მთლიანად, ამიტომ სასტიკად გევალებათ მიმდინარე თვის ბოლომდე საქონლის ფასები 10 პროცენტით შეამციროთ“.

ამას იწერებოდა ცენტრი. გამგეობა შეფიქრიანდა. გამგეობის თავმჯდომარემ გრძელი ულვაშების წიწკნა დაიწყო: ასე იცოდა ყოველთვის, აღელვების დროს. თავმჯდომარის მოადგილეს თავის ქექა აუტყდა. წევრებს ჭამის მადა დაეკარგათ; გამგეობის მთავარმა ბუღალტერმა ბევრი ფიქრისგან სამუშაო დღე გააცდინა; უნცროსი ბუღალტერი მუშაობის გათავებამდე ბოლთას სცემდა კანცელარიის აივანზე; მოანგარიშე ისე იყო ფიქრში გართული, რომ ანთებული პაპიროსი ცეცხლმოკიდებული, ბოლოდან ჩაიდო პირში და ენა დაიწვა; მოანგარიშის თანაშემწემ მეტის მეტი აღელვებით ერთი ბოთლი მელანი დაღვარა ახალნაყიდ საანგარიშო წიგნზე, რისთვისაც შენიშვნა მიიღო; საქმის მწარმოებელს ჭამის მადა დაეკარგა; მის უმცროს თანაშემწეს ბაგე გაუფითრდა; რეგისტრატორმა ქალმა თავდავიწყების გამო ტუჩის „პომადა“ ცხვირზე წაიცხო, მემანქანემ აღელვების გამო მოლარის თანაშემწეს ცხელი ჩაი გადაასხა კოვერკოტის შალვარზე, შიკრიკი აიგრიზა, დამგველმა ცოცხის ტარი გადატეხა და „ზავხოზის“ ორივე თანაშემწე გამგეობის მდივანს წაეჩხუბა. დანარჩენი თანამშრომლებიც არა ნაკლებ აირიენ.

თავმჯდომარემ სასწრაფოდ კრება მოიწვია.

— ერთი მეათედი უნდა დაუკლოთ ფასები ამხანაგებო! ამბობდა იგი მოწყენით. მერე საიდან? ჩვენ ძვირად გვაქვს ნაყიდი, „სკიდკა“ არ მოუციათ.

— შტატი შევამციროთ! წამოიძახა უჯრედის მდივანმა.

— ასეთი მცირე შტატის კიდევ შემცირება არ შეიძლება, მკაცრად წარმოსთქვა თავმჯდომარემ, რომელსაც საკმაოდ ბევრი ნათესავები ყავდა შტატში,— მერე ეს ხალხი სად უნდა წავიდეს? ისევ ჯობს სხვა რამე მოვიგონოთ.

— ზედნადებ ხარჯებს დაუკლოთ,—სთქვა ადგილკომის თავმჯდომარემ.

— სად არის ზედნადები ხარჯები? აღშფოთდა თავმჯდომარის მოადგილე (მას კომანდიროვკები უყვარდა), ისედაც შემცირდა ხარჯი ამ მომჭირნეობის რეჟიმის გამო, მარტო ჯამაგირზე ხომ ვერ ვიქნებით...

— მართალია! მართალი! დაეთანხმენ მას თავმჯდომარე, მთავარი ბუღალტერი და ზავხოზი.

— მაშ რა ვქნათ?

ყველა ჩაფიქრდა. სიჩუმე ჩამოვარდა. ბოლოს ისევ თავმჯდომარემ დაარღვია მყუდროება.

— ვიპოვე, ვიპოვე!..

— რა იპოვე? მიაძახეს.

— გამოსავალი.....

— აბა?!.

— ხომ გახსოვთ ამხანაგებო, ჩვენმა კოოპერატიულმა რაიონმა ამ ერთ წელში სამი ათასი მანეთი მოიგო. აი, იმ მოგების ანგარიშზე დავაკლოთ და ცოტა თავნიდანაც წაუმატოთ.... სულ ერთია, თუ ვიზარალებთ, ჩამოგვიწერენ,—გვაპატიებენ...

— ჩინებული აზრია! მოიწონა ყველამ (უჯრედის მდივნის და ადგილკომის გარდა.

მართლაც დააკლეს და დაკლების ხარჯზე მოგება გაანიავეს

ორიოდე თვის შემდეგ აღნიშნულ კოოპერატიულ რაიონს ესტუმრა რევიზია ცენტრიდან, რომელმაც გამოარკვია ფასების დაკლების კამპანიის შედეგები.

აი, ამონაწერი სარევიზიო კომისიის ოქმიდან:

„....ამიტომ, სარევიზიო კომისია სცნობს, რომ ფასების დაკლების კამპანია ამ კოოპერატიულ რაიონის გამგეობას ცუდათ გაუგია: აქ შტატი უნდა შემცირდეს ორმოცი კაციდან 10 კაცამდე, ზედნადები ხარჯები უნდა შემოკლდეს, საქონლის ღირსება გაუმჯობესდეს და შეძენილ იქნას პირველი მოთხოვნილების საქონელი...

გამოეცხადოს საყვედური და გაფრთხილება გამგეობას და სხვ...

ალლარ-ალლარსან.

გამოქექილი

მადლობა ღმერთს რაცა ვარ,
ბედის არ ვარ წუნია.
კაცუნების საქმისთვის
არ ვარ დასაწუნია.
რა დარდი მაქვს—მათ საქმე
თუმც სდის მყრალი სუნია!
ფული მომცენ,—არ ვწუხვარ
თუნდაც სჭირდეს მუნია.

—:—

კაცი უკვე დავბერდი,
წვერები მაქვს ჭაღარა;
ისე გამოვიფიტე,
ვით უდაბნო სახარა.
რა ვუყოთ, რომ ამ თავში
ჭკუა დარჩა აღარა.
და ამიტომ შიგ ისმის:
დიფტიპიტო, ნაღარა...

—:—

ღმერთა კარგად მიმყოფოს,
ვისაც უყვარს ხლაფორთი.
იხტიბარში შევატყობ,
ვეუბნები: „აშ მორთი“...
და ჩემსა და მის შორის
ძაფები ბაბმულია.
ჩემს ჭკუაზე მოვიყვან,
გახდება ძაბუნია.

—:—

თვითეულ გამოსვლაზე
თუმნიანი მოდისა,—
და არ ვწუხვარ, თუ საქმე
გათავდა როდისა!
დეე, ბევრჯერ გადიდოს,—
ფეხებზე არ მკიდია;
საქმეს ვბერავ უზომოთ,
თითქოს იყოს დიდია.

—:—

ვაბითურებ მომჩივანს,
მე ვარ მისი ვექილი;
ნეტა სხვა თუ იქნება
ჩემზე გამოქექილი?!

ჭინჭარი.

„ლ ი ნ ი“

ჩვენი სახლის პატრონი ყველა დგმურებს ეჩხუბება.

ეს ჩვეულებრივი მოვლენაა — ყველა სახლის პატრონი ასეთა.

მაგრამ ჩვენმა სახლის პატრონმა თავის კოლლეგებს აჯობა ჩხუბებით და ოინების გამოგონებაში.

ჩვენს სახლში ცხოვრობენ შოფერი და მისი თანაშემწე.

მოგეხსენებათ, რომ ამ პროფესიის ხალხს მეტად განვითარებული აქვს მუშტი, რომელსაც საჭიროების დროს (საჭიროება კი ხშირია მათ ცხოვრებაში) ხმარებაში უშვებს.

—:—

ახლად დაძინებული ვიყავით.

აივანზე სახლის პატრონი შოფერს ეჩხუბებოდა.

— შე ვირისთავო, კვირაში ნახევარჯერ სახლში ღამეს არ ვათევ და შენ რას მიედ-მოედები? ეეე, ბიძაჩემო, ჩხიკებს და შარებს დაეთხოვე, თორემ ისეთს „აგადრასტებ“ (ე. ი. გაგარტყამო), რომ ერთ კვირას ჭკუაზე ვერ მოხვიდე, — (თუმცალა სადა გაქვს რომ მოხვიდე!?!), ხომ იცი — მე მაინც და მაინც ბოდიშის მოხდა არ მიყვარს, — ერთი, ორი, — და მზად არის! — ეუბნებოდა შოფერი სახლის პატრონს.

— ანდრო, ანდრო! — უძახოდა ოთახიდან ოთახში მეზობელი მეზობელს, — გესმის: სახლისპატრონი შოფერს ეჩხუბება!

— მე კი არა, თითქმის ყველა დგუმრებს ესმის, ერთმანეთს ალვიძებენ და სეირს უყურებენ! — შუა კარებში ელაპარაკებოდა საცვლების ამარა ანდრო თავის მეზობელს.

მართლაც: თითქმის მთელი სახლი გამოფხიზლებულიყო. ერთ ბინაში ატირებული ბავშვიც კი ჩააჩუმეს, რომ კარგად გაეგონათ აივანზე რაც ხდებოდა.

შოფერი და სახლის პატრონი უფრო და უფრო უტევდენ ერთმანეთს.

— კაცო, გამოვიდეთ, თორემ, ხომ იცი შოფერები რა ხალხია?! სცემს და მერე!..

— აი დარდი ამ ჩემს ფეხებს. ჩვენც ეს გვინდა, რომ სცემოს; ეგებ ჭკუა ისწავლოს მაგ გამოსულელებულმა... თუ კაცი ხარ, დაჩუმდი, ხელს ნუ უშლი...

— ა, შე ჩემანალა! — მოისმა შოფერის ბოხი ხმა და ტკაცანი.

— ვაი, დედააა! მომკლა ამ ოხერმა... მიშველეთ! — მოისმა სახლისპატრონის ხმა და იატაკზე ბრაგვანი.

— ოჰოჰო, ოჰოჰო... რა კარგია, ვაისულო! — გაუხარდათ ლოგინიდან ამდგარ ბევრებს და სიხარულისაგან ლოგინზე ცეკვა დაიწყეს!

— კარგი... ეხლა დაწევით, თითქოს არაფერი იცით! — გააფრთხილეს დედებმა, — და ბავშვები საბანს ქვეშ შეძვრენ. — დაიძინეთ! უთხრეს და სინათლე ჩააქრეს, თითქოს აივანზე არაფერი ხდებაო.

— გიამოს... შეგერგოს... გიკურთხოს ღმერთმა მარჯვენა! — ჩაილაპარაკა ანდრომ და მეორე გვერდზე გადაბრუნდა დასაძინებლად.

—:—

მეორე დღეს სახლის პატრონი თავშეხვეული გამოცხადდა კომისარიატში და წინაღამინდელი ამბავი განაცხადა:

— მკლავდა, მახრჩობდა... ავტომობილის რეზინი დამარტყა თავში. კიდევ ძალიან მაგარი თავი მქონებია, თორემ მიკვირს როგორ გაუძლო თავმა რამდენჯერმე რეზინის დარტყმას. მუშტებიც ჩამიშინა თავში და მკერდებში... თავი გაბზარული მაქვს მგონი ტვინიც გადმოდის იქიდან!..

— ნუ გეშინია, — რაც არ არის, ჩაუწდა გადმოვიდეს! — ჩაილაპარაკა ერთმა მილიციელმა, რომელიც კარგად იცნობდა სახლის პატრონს, როგორც დგმურების შემაწუხებელს და „ხლაფორთის კაცს“ (ასე უძახდენ ხედმეტსახელათ სახლის პატრონს).

თავის შეუხსნეს. მაინცადამაინც არაფერი აჩნდა.

—:—

დაჰკითხეს დგმურებს.

ყველამ სთქვა, რომ არაფერი იციან ამ ამბის შესახებ.

ბრალდება დაუმტკიცებლათ სცნეს და შოფერი პასუხისმგებლობიდან გაანთავისუფლეს.

ამის შემდეგ კიდევ უფრო გაცხარდა სახლის პატრონი.

ადმინისტრაციას და სასამართლოსაც აგინებდა:

— დღეს ქვეყანა მაგათ ხელშია; მაგიმი ხომ ყაჩაღებია. მაგრამ... ვნახოთ... ჩემი გალახვა არ შერჩება... მე არ ვიქნები (...აქ თავისი სახელი და გვარი სთქვა), თუ სამაგიერო არ გადაუხადო.

—:—

ამის შემდეგ, გვიან საღამოობით ძალიან ხშირად ვნახულობდით სახლის პატრონს შემოსავალში კარებთან კიბეზე იჯდა.

— რაშია საქმე, რომ სახლის პატრონი, ყოველთვის შემოსავალში ზის საღამოობით!? — გვიკვირდა დგმურებს.

—:—

თითქმის ყველას ეძინა, როცა აჩქარებული ავტოს ხმაური მოისმა ჩვენს ქუჩაზე.

ორიოდე წუთი და სახლის შემოსავალში ატყდა საზარელი ხმაური და ყვირილი.

მთელი სახლი და მეზობლობა პანიკამ მოიცვა.

გარედ გამოვედით.

როცა ავტომ ჩვენი სახლის შემოსავალთან მოაღწია, შემოსავალიდან გამოვარდა თავპირ - დამტვრეული და გასისხლიანებული სახლის პატრონი; მივარდა ავტოსთან და უცბად გაიქცა ყვირილ - ყვირილით კომისარიატისაკენ.

ავტო გაჩერდა.

„სასწრაფო დახმარება“ იყო, ჩვენს მეზობლათ მეორე ქუჩაზე ვიღაცას რევოლვერი გავარდნოდა და ამხანაგი დაეჭრა. მილიციელიც თან ახლდა „სასწრაფო დახმარებას“.

ყველას გაუკვირდა ეს ამბავი.

— გიჟი ხომ არ არის! — იკითხა „სასწრაფო დახმარების“ ექიმმა.

— ჩვენი სახლის პატრონია! —

— რაღაც ოინია ალბად! — სთქვა მილიციელმა.

„სასწრაფო დახმარება“ წავიდა თავის ალაგას.

ამბის გასაგებათ კომისარიატში წავედით რამოდენიმე დგმური.

—:—

ჩვენი სახლის პატრონი იქ დაგვახვდა.

თავ - გატეხილი და სისხლში ამოსვრილი, იგი ეუბნებოდა მორიგეს:

— აი ბატონო, გახსოვთ ერთხელ რომ მცემა და თქვენ გაამართლეთ!? ვერ დაუმტკიცეთ!.. დღესაც მცემა იმ შოფერმა.. ჩემი მოკვლა უნდოდა. მთვრალი იყო ავტომობილი მოაგდო; მე „პადეზდში“ შევხვდი და, ვაიმე; აი ასე მცემა, კინაღამ მომკლა. თავი გამიტეხა; აი ეხლა ხომ ხედავთ? ხელა ხომ არის სიმართლე?.. ვაი დედავ... თავი გამიტეხა... ყოველთვის ხომ ვერ გაუძლებს ჩემი თავი?.. ვაი თავო... ვაი, ჩემო კაო თავო... ამ თავმა ააგო იგი სახლი... იგი ოხერი შოფერი მომაცილეთ, თორემ მომკლავს... ვაი, ჩემო კაო თავო...

ამ დროს შემოვიდა ის მილიციელი, რომელიც „სასწრაფო დახმარება“-ს ახლდა.

—:—

ყველაფერი გამოირკვა: სახლის პატრონს, როცა „სასწრაფო დახმარების“ ავტოს ხმაური მოესმა, უფიქრია, რომ — ეს არის შოფერი მოდისო. თავი კედელზე უხლია, თავის ცხვირ-პირში თავისივე მუშტები ჩაუშენია, სისხლი უდენია, რომ ამით დაემტკიცებინა „ფაქიუტრი საბუთები“, თითქოს მას შოფერმა სცემა.

გარაჟში ცნობა მოახდინეს. შოფერი ქალაქს გარედ აღმოჩნდა მივლინებაში.

ამ ცილისწამებისათვის ჩვენი სახლის პატრონი ეხლაც საკანში ზის და პრილობების მორჩენამდე გარედ არ უშვებენ.

ენუქი.

ბრუნვა

— მართლაც ობოროტი—ბრუნვა ყოფილა ეს ღვინო.,. ეხლა ყველაფერი ბრუნავს.

უკანონო „შტრაფი“

— ვაჰხ, რა მაზალო ამბავი გადამხდა ჰაზირ?! ეს ძარბაისელი ადამიანი ახში ხულიგანიცო რო გავხდი და! კაცი ვბერდები. ათადან-ბაბადან აქა ვცხოვრობ, ორ ადგილას დუქანი მქონია, სახლები რამე, ქუჩაშიც მივლია ცხოვრება და(პარიატკაც მინახია, ჰამა ამისთანა ზაჰრუმალი რამე თუ გამეგონოს, ბემურაზი ვიყო, თქვენში გამოვერჩიო და პირშავი გავხდე, თუ სწორე არ ვამბობდე.

ვა, ქრისტიანო, ასეთი ხათა გაგონილა? ჰუზურში საშტრაკო და სანალოგო საქმე რომ გამოლევიათ, ამდგარან და ახალი შტუკა გამოუგონიათ: გამოფურთხებისთვის შტრაფი შამოუღიათ—ჩემა მზემ მართლა,— ახარ თანაც რა დიდი ტაქცია, დაუდვიათ და? ერთი გამოფურთხო, ათი შაური ჰამაც პაპიროზის აკურკა დააგდო—მანეთი, ტროტორზე ზაპისკა დააგდო კიდევ ათი შაური; სლოვომ—ათასი შარი და დოზანაა, ერთი ტერტერას ყავარჯენივით თუ მოგადგა ეს მილიციონი—მორჩა, პირდაპირ ამერიკანსკი აუქციონს გაგიმართავს:

— ეს ამის შტრაფი, ეს იმის ჯარიმა, ეს ჯანდაბა, ეს დოზანა, ეს ფლანი და ეს ფსტანი—ვინ მოსთვლის.

იმას გებნები, შაფათ დღეს მე ჩავარდი ასეთ ხათაში:—საღამოა, ჰავლაბრიდან მოვდივარ, ხაშალ გიგუასთან ვიყავი და კარგი პურმარილი ვჭამე, ჩემი ძველი ძმა კაცია და მაკლერობას მასწავლის, ოთახების დალალობაში პამოშნიკათ ამიყვანა, რომა იქიდან მაინც ცოტა რამე ავილო, ეხლა ხომ ძველი დრო აღარ არის, რომ აქეთ-იქიდან შამამდიდეს მოგება,—ეხლა ჩვენისთანა ფაქარი ხალხის ლილახანა გახუნდა.

ჰო, კარგათ ვიდალალეთ, ერთი ხლუპუზი ვინმე ჩავიგდეთ და ერთ სირისტიან ოთახში ოცი თუმანი ავაფცქვენით,—იქიდან სამი ჩერვონცი მე მერგო.

კარქ გუნებაზე მოვდიოდი, რომ იმ ჰაკარაკ მელიციონს არ ჩაეშხამებინა:

— დვარცოვთან კონკიდან რომ ჩამოველ, იმავ ნამუტში მელიციონი მაჰადგა და მებნება: .

— ღრაჟდანინ, თქვენზე ათი შაურია.

— ჩემზე?—ვა, საიდან, როდის გისესხებია? უსტა მილიციონჯან,—შენ აშიპკაში ხარ!

— რის აშიპკა, რის ბოზმაში. ეს შტრაფია, იმიტომ, რომ შენ კონკაში უკნიდან შეხვედიო,—ამ მინუტში გადაიხადე, თორემ კამისარიატში გაგაფრენ.

მეტი რა ჩარაა? მთხოვს ვაძლევ, პირდაპირ მანეთიანი მიწოდე, და ათშაურს ხურდას ველი. ჰამაც გულში ბრაზი მომდის და ვამოფ:

— ფუი, ეს რა ფინთი აშიპკა მამივიდა! ჩერესჩურ რასტერიანი ვიყავი და პარიატკა დავარღვიე, თფუი ჩემისთანა გამოტვინებას—დავაფურთხეფ ტროტვარზე. ამაზე მილიციონი მებნებ.

— ღრაჟდანინ შენგან კიდევ ათი შაური მერგება?

— ვა, ბნელა? ათი შაური საიდან გერგება, როცა შტრაფი ათი შაური დამარტყი და მე კი მანეთი მამეცია?—ნააბაროტ შენგან მერგება ათი შაური!

— ის ათი შაური კონკაში უკულმა შასვლისთვის იყო, ჰამა შენ ორჯერ ტროტროზე დააფურთხეო, თითო დაფურთხება ათი შაურია—ზნაჩიტ მანეთიც დაფურთხებაში!

რა ილაჯია? კიდევ ვაძლევ. კვიტანციას ვიღებ და გაჯავრებული მივდივარ, ჰამაც ამ კვიტანციასა ვხევ და დაბლა ვყრი. პუპუზ, წინ დვორნიკი ბურნუთის კოლოფივით ამეტუზა და ყურში ჩამძახის:

— ეი, ხაზეინ, შენზე შტრაფია, ამ ნიმუტში გადაიხადე!

— ძმაო, შენ ხატის ღვინო ხომ არ დაგილევია? დაიხედე რაღა ტროტროზე ფურთხის ნასახიც არ არის, რაში მთხოვ; შარზე ხარ?

— შარზე შენა ხარ, რომ სიარულის პარიატკას არღვევ. ტროტროზე სიარული მარტო მაჯვნივ შეიძლება და შენ კი მარცხნით მიდიხარ! ჰამაც ქაღალდის ნახევები დაბლა რათ დაჰყარეო, პლევატელნიცები იმიტომ დაგვიდგია, რომ ტროტრო გააფუჭოვო?

ჰელეთ-მელეთი მამივდა, ბრაზი მახრჩობს და ატკაზს ვარტყამ—ისიც საქოს ჯორივით გაჯიუტდა და არ მიშვებს, ბოლოს შუშტუკს უბერამს და მელიციონს ეძახის. მე ველარ მოვითმინე და ერთი რომ არ გაუშალე სიფათში ეს ნაკურთხი ხბოს თავი—მუშტი რაღა, სულ ზაგესი აუნთე თვალებში.

მამცვივდნენ, დამიჭირეს და უჩაშკაში წამიყვანეს; იქ ერთი სამი მეტრო პრატაკოლი შამიყენეს და სამ თვეს ესლოვნი ციხე მომცეს,—ჰამაც სამი თუმანი შტრაფი გამარტყეს—ხულიგნობისთვის და პარიატკის დარღვევისთვის....:.

მაშ მოდი შენ და მაგათ ღმერთი სთხოვე, ამისთანა ბალახათა აგიტეხონ,გული გატკინონ,გაწყენინონ და მაითმინო? მორჩომილი საქმეა. ამას იქით მეც აპაზიციონერი ვხდები—გინდ დაიჯერე, გინდა ნუ,—რას იცინი, მაშ ამ აპაზიციონერებს ჩემზე მეტი რამე სწყენიათ, რომ ერთი ყალმა-ყალსა შვრებიან?

ფარსადან.

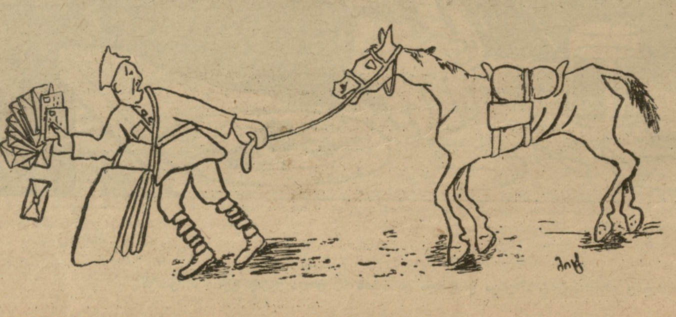

ფოსტალიონი:—ამოდენა წერილები და ამანათ ები ვერ მითრევია, და ეს მგელის კერძი გამიხდა სათრეფი!

ლევარსი როზროზაძე

როგორც კი ლევარსი თბილისიდან დაბრუნდა სოფელში, მთელი სოფელი ფეხზე დადგა და მის სანახავათ წავიდა.

— მართალი გითხრათ,—ამბობდა სოფლებში ლევარსი,—ისეთი ძლიერი ქარი ტფილისში რომ ვნახე, მე ჯერ არ მინახავს.

ის იყო მივაღწიე ვერის ხიდს, რომ გევიხედე და ქე არ მოფრინავს ჰაერში სურამის მთები თავისი ტუნელით! ისმის რაღაც საზარელი ხმაური. ფურმე ქარია. ტუნელში მატარებელი იდგა. როცა მემანქანემ ტფილისი დაინახა, მოინდომა ტუნელიდან მატარებლის გამოყვანა ტფილისის სადგურში. ის იყო, საყვირიც მისცა, რომ მე ავსძახე: არ გადირიო, მატარებელი არ გამოიყვანო თორემ გადმოვარდება და მიწაზე დაეხეთქება.

დამიჯერა და... სურამის მთამ თავზე გადაგვიქროლა და იქით წავიდა..

ამ დროს უკვე ვერის ხიდზე ვარ შუა ალაგას, რომ დაჰბერა ქარმა კიდევ უფრო მძლავრათ. ქალებს კაბა ზურგზე შემოახვია. კიდევ კარგი, რომ საცვლები ეცვათ, თორემ... ჰო-და სუყველას თავზე მოგვაშპო ქუდები.

უნდა გენახათ, როგორ კიოდენ და ჰაერში გაფრენილ ქუდებს ხელაპყრობით უცქერდენ.

მეც ქე არ გადამაძრო იმ უსინდისო და უზრდელმა ქარმა ყაბალახი.

მომივიდა ბრაზი. გავიქეცი და დავედევნე ახალი გზით ეხლა რომ მტკვრის პირათ გაჰყავენ. ვორონცოვის ხიდზე დავუსწარი თავი. ყველა ავარები და უქუდო ხულიგნები იქ იყვენ; უყურებდენ სეირს და იცინოდენ.

გევიხიდე და ქე არ მოფრინავს აგერ ჩემი ყაბალახი. მაშინვე თავი მიუშვირე და ზედ თავზე დამეხურა, ისევე, როგორც უწინ მეხურა.

— ვაშა, ვაშა, ლევარსი!—იგრიალა მთელმა ტფილისმა და ქუთაისმა.

ყველამ მე მიმბაძა.

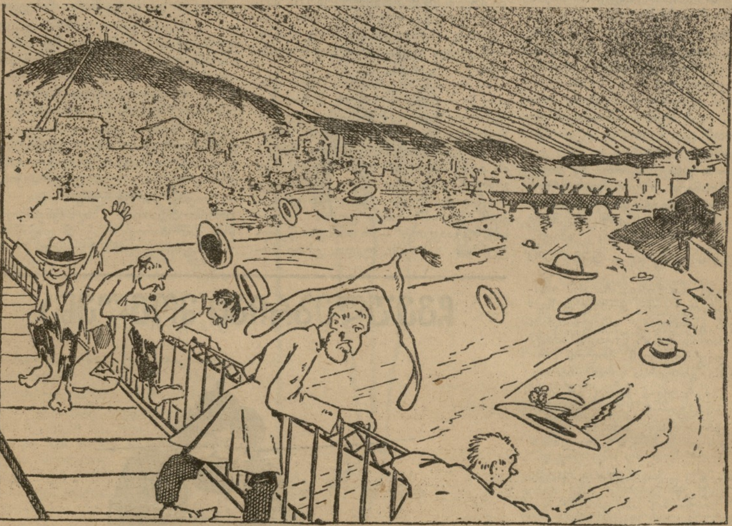

უქუდო ხულიგნებმა და აკაიებმა თავი შეუშვირეს ვერის ხიდიდან ქარის მიერ გამოტაცებულ ქუდებს, რომლებიც ზედ თავზე ეხურებოდენ ხულიგნებს; ესენი კი ცილინდრებში და ქალის ქუდებში გამოწყობილნი არხეინად მიდიოდენ სახლში და ნიავიც კი არ ეკარებოდა მათ ქუდებს, რომ იმათ თავებიდანაც ისევ გაფრენილიყვენ ქუდები და იქით მეტეხის ხიდზე სხვების თავზე დასკუპებულიყვენ.

—კი მარა, სურამის მთა და ტუნელი რომ ისევ თავის ალაგას არის?—შეეკითხა ერთი ახლგაზრდა, რომელიც მზად იყო გასაქცევათ თუ ლევარსი მას შეუტიებდა.

— რა სულელი ყოფილა აგი ბიჭი! ველარ მიხვდა, რომ მერე ისევ დაჰბერა ქარმა და სურამის მთა თავისი ტუნელით ისევ ძველ ალაგას ჩამოაგდო.

ზმუკი.

ტარტაროზი

პროვინციაში

დილის ექვსი საათი იქნებოდა, როცა კონდუქტორს ვკითხე:

— რომელ საათზე ვიქნებით ქუთაისში?

— ეს პოეზდი აპაზდანიით მოდის და თუ რაიმე პრეპიატსტვია და აპაზდანიე არ ექნაბა, ცხრა საათზე ვიქნებით.

მივედით რიონის სადგურში—სწორედ 9 საათი იქნებოდა.

მოხსნეს ჩვენი რონოდა. ხან ერთ მხარეზე გადაგვიყვანეზენ, ხან მეორეზე,—ასე რომ, თერთმეტ საათამდე გვაყურყუტეს.

კიდევ ვეკითხები:— კაცო, რა მიზეზია, რომ ჩვენ აქ ამდენხანს ვდგევართ? აკი 9 საათზე ქუთაისში უნდა ვყოფილიყავით.

— აკი მოგახსენეთ, რომ ეს პოეზდი აპაზდანიით მოდის; ჯერ ატხოდი არ არის ქუთაისიდან; მერე პრიხოდია თბილისის პასაჟირსკის; მერე მოვა ბათომის პასაჟირსკი; ამგენა, რომ მიცემენ ატხოდს მერე ჩვენც წავალთ.

მართლაც ასე მოხდა: ჩაიარა თბილისის მატარებელმა, რომელიც ჩვენზე გვიან გამოვიდა თბილისიდან; შემდეგ ბათომიდანაც მოვიდა, ამანც გაიარა; დავრჩით ჩვენ. ბოლოს როგორც იქნა, გველირსა მეორე ზარიც, მაგრამ მატარებელი მაინც არ იძვრის. კონდუქტორის დაფუშტვენას ელიან. გამობრძანდა ბაქანზე ობერი ერთი მაგრათ დაამთქნარა და დაიძახა:

— ჩტო ტამ დილაიტე? რას შობით მანდ? გატოვა?..

— გატოვა, გატოვა.—მოესმა ხმა და ობერმა ინება დაფუშტვენა, რის შემდეგაც გავსწიეთ ისეთი სისწრაფით, რომ ჯორიც კი გაუსწრებდა. იმდენი დრო მოვანდომეთ ქუთაისამდე, რომ თბილისის მატარებელი უკვე ხაშურში იქნებოდა.

ჩავედით ქუთაისში და გუნებაში ვთქვი:

— აბა ჩემო ქუთაისო, სავარდო და სამაისო.

იმ დღეს დავისვენე.

მეორე დღეს დილის 10 საათი იქნებოდა თეატრის წინ ვიყავი. მესმის გოჭების ჭყვირილი, ქათმების კრიახი.... ვსთქვი:— ქუთაისი სავარდო და სამაისო კი არა, საგოჭო და საქათმისოთ გადაქცეულა.

ამ დროს მხარზე ხელი დამკრა ვიღაცამ. მოვიხედე; ჩემი ძველი მეგობარი ლადო ბზვანელი. ძალიან გამიხარდა მისი ნახვა. მე ჩემი ამბავი უთხარი; მან თავისი და ზედ დაატანა:

— ყველამ, რომ აქედან გაიქცეთ,—თბილისს თუ ზაჰესი აქვს, ჩვენც მალე გვექნება რიონჰესი. წყალსადენიც ძალიან მალე იქნება; აქეთ წყალტუბო გაამშვენებს და აუარებელი სხვა და სხვა ხალხი ჯერ ქუთაისში მოდის და მერე წყალტუბოში; ასე, რომ, ქუთაისი თანდათან გამოცოცხლების გზაზე ადგია და მალე ვნახავ, რომ ყველა ისევ აქეთ მოძუნძულობდეთ.

— ძალიან სასიამოვნოა, ჩემო ლადო; მე რვა წლის ვიყავი, რომ ნეტარხსენებული „უპრავა“ აპირებდა წყალსადენს; გორაზე აუზიც აამენა ხალხის მოსატყუილებლად, მაგრამ ის აუზი ბაყაყების გასამრავლებლად გამოდგა მხოლოდ. მერე მენშევიკებმაც გაიფიქრეს.— მხოლოდ გაიფიქრეს. მაგრამ ამათმა უფრო დიდი საქმე „გააკეთეს“— რკინისგზა წყალტუბოში. გახსოვს, ლადო, ერთი რიჟა მეწვანილე რომ იყო, ის თურმე მენშევიკების პარტიაში ჩაიწერა, დიდი ნაგანი გვერდზე ჩამოიკიდა; ულვაშები აპრწკული, შედგა ოლხკურის სასაფლაოს ქვაზე და ესაუბრებოდა იმით, რომ—მიცვალებული მიასვენეს, რომელსაც აუარებელი ხალხი დასწრებოდა.

გამართა მიტინგი, დაიწყო ყვირილი:

— ამხანაგებო, სმენა და გაგონება.. თქვენ, ამხანაგებო, ჯერ იქნება არ გაგიგიათ და ვერა ხართ მიხვედრილი იმ ზედმიწევნით ზე-ალმა გადმოვლენილობას, რომელიც ხან ისე და ხან ასე უკვანტილებდა საქმის მიღწევის მიმართულებას; იმ მიმართულებას, რომელიც გაერთიანებულ წარმომადგენლობას ეძგერაბა, დონჯუანს შემოიდგამს და იტყვის:— გაუმარჯოს ახალ თაობის გამოკვარახჭინებას. აი, სწორედ ჩვენ— სოც.-დემოკრატებმა გამოვაკვარახჭინეთ ეს დიდათ მნიშვნელოვანი და კაცობრიობისათვის აღმშენებლობის წინ გათოხარიკება. ჩვენ დავიწყეთ რკინისგზის გაყვანა პრიამოთ ქუთაი-

ჩვეულებრივი მოვლენა

— მოდი, გენაცვალე, რძე დალიე!

— რა დროს რძე არის,—კრებაზე მიმეჩქარება, მოხსნება უნდა გავაკეთო!

სიდან წყალტუბომდის. თქვენ, ამხანაგებო, იცით რა ეკონომიჩესკი, რა პოლიტიჩესკი მნიშვნელობა აქვს ამ გზას? ეს პირველი გამარჯვებაა სოციალ-დემოკრატების პოლოჟენიის და ამას უნდა დავადგათ გვირგვინი. გაუმარჯოს ჩვენს მიდგომილობას, გაუმარჯოს ჩვენს პრინციპიალობას, ჩვენს დაბივანიას, ჩვენც მოვაწიეთ აქ ამ სასაფლაომდის, ამ ლაგირამდის და აქ ცოტას დავისვენებთ.

— დაამთავრა სიტყვა, ერთი შეხტა, გამოხტა გადაისვა ულვაშებზე ხელი და გაუდგა გზას.

ისე მოგეცა სიხარული, ჩემო ლადო, როგორც იმის სიტყვები შესრულდა. მართლაც მიაწიეს სასაფლაომდე, ლაგირზე დაისვენეს... დაისვენეს და . დაისვენეს

მესამე დღეს გავემგზავრე ხონისაკენ დელეჟანით; მაგრამ ხონის გზაზე მგზავრობა, ისიც დელეჟანით, როგორც მე შემხვდა,— სჯობდა ან სულ არ წავსულიყავი, ან-და ფეხით მევლო

ერთი მოხუცი ქალი ძალათ შემოიჭრა დელეჟანში. ეუბნებიან:

— ბატონო ადგილი არ არის, ხომ ხედავთ სულ ვერარ ვითქვამთ.

— არა, დია, მე ადრე მაქ ფარა მიცემული და უნდა წამოვიდე, აგეო, ჩემსავით მოხუცებულ ქალს ჩამოუჯდები მუხზე!—ანიშნა ჩემზე. თურმე, ნუ იტყვით, წვიმის გამო ჩაბალახი მქონდა თავზე, წვერ-ულვაში ბაქში გაპარსული, ქალი ვგონებივარ და,—არხეინად დამაჯდა მუხლებზე.

— ბატონო, რას შვრებით. ხომ ხედავთ ადგილი არ არის? რაღას ეჩრებით?—გაიგონა ჩემი ხმა და იყვირა:—უი, ჩემი სიკვდილი იქნა ბარემ! მე ქალი მეგონა... უკაცრავად!—და ჩემ ცოლს მოურიდებლად დაუჯდა მუხლებზე. დაუძახე მედელეჟნეს, მაგრამ იქეთ მისაყვედურა:

— თქვენ, ბატონო, აქანა 14 კაცი ქდიხართ და აქანე ხანდიხან იმდენი პასაჟირებია, რომ 20 კაცი მიგვყავს! —და შეუტია ცხენებს.

მივედით გუბის წყალზე, ერთი საათი ბორანზე გადასვლას მოვუნდით. თანამგზავრს ვკითხე:

— რისთვის არ არის ხიდი ამდენხანს გაკეთებული?

— ზაგრანიცაში ამზადებენ იმის ხიდს და რავაც მოვა, ჩადგამენ.

მეორემ სთქვა:— არა ბატონო, ეს ყველაფერი ხონელი მეფაიტონების და მედელეჟნეების ბრალია; ბევრი ფული დახარჯეს, რომ ხიდი არ გაკეთდეს.

— რათა? იმათთვის უკეთესი არ არი, რომ ხიდი იყოს!?

— არა, ბატონო, ხიდი რო გაკეთდეს, ანტონობილები დაიწყებენ სიარულს და მეფაიტონეები შიმშილით დაიხოცებიან.

მოდა

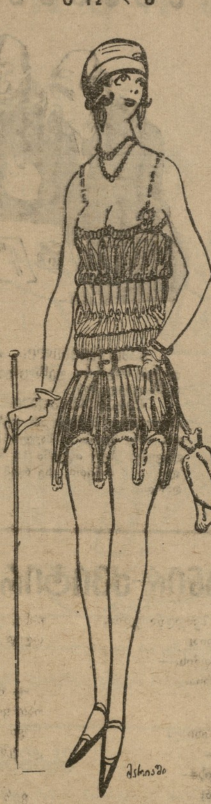

„რეჟიმეკონომია“

რამდენიმე დღეს შემდეგ გავსწიე ქობულეთისაკენ. ეს აგარაკი ხომ „მოდათ“ გადაიქცა. ბრუნდი და მართალი ქობულეთისაკენ მიეშურება. ზოგიერთი მხოლოდ იმისათვის მიდის (მეტარდე ქალები), რომ სთქვან: —ჩვენ წელს ქობულეთში ვიყავითო

ქობულეთში დავრჩი მთელი ზაფხული, ესე იგი 3 თვე.

ვიფიქრე: ბიჭი არ ვიქნები თუ ერთი შევიოტის საშავრლე არ გავირტყი (აი, ის კონტრაბანდას რომ მოგახსენებენ). ჩემდა საუბედუროდ, თითქმის ერთმა თვემ გაიარა და ვერ მოვახერხე; ვის არ ვკითხე, მაგრამ ჩემთვის მოისპო; ისე კი ყველას შევიოტის და კოვერკოტის შარვალი და ბლუზა ეცვა.

ერთ დღეს მითხრეს, რომ საბაჟოში იყიდება „ტორგებით“ სხვადასხვა ჩამორთმეული კონტრაბანდათ.

გავსწიე 18 მანეთით.

ვნახე, მარა რა ვნახე, სად იყო ამდენი კოვერკოტი და შევიოტი, ამდენი პუდრი და ჩულქები. ჩემთან ერთად სხვა ჩემსავით „ფულიანი“ ამხანაგები იყვენ.

კუთხეში ზის ერთი ლიპიანი წვერულვაშ გაპარსული და ახალგაზრდა ყმაწვილ კაცს ელაპარაკება. მე დამინახა თუ არა, ლაპარაკს თავი გაანება და რამოდენიმეჯერ ამხედ-დამხედა. მერე ისევ განაგრძეს ლაპარაკი და ორივემ დამიწყეს ცქერა. მე აივანზე გამოვედი, ერთმა ჩემმა ამხანაგმა მითხრა: ის ლიპიანი მოსკოველი ვაჭარია და ყოველ ვაჭრობაზე მოდის; აუარებელ საქონელს ყიდულობს და ჩვენ ის არაფერს დაგვანებებს ისეთ ფასს ასწევს.

არ დაუთავებია სიტყვა ჩემს ამხანაგს, რომ ის ლიპიანი კაცი მოვიდა ჩემთან და მითხრა:—ნელზია ლი ნა პარუ სლოვ?

გამიხმო და მკითხა— თქვენ დღეს ივაჭრებთ აქ?

— დიახ.

— ბევრი რამე გინდათ იყიდოთ?

ამ შეკითხვამ გამაკვირვა; გუნებაში კი ვთქვი—მადლობა ღმერთს ფულიანი კაცის შეხედულება მქონია. —და უთხარი:—ბევრის არა, მაგრამ ვნახოთ რა ფასები ექნება.

— გთხოვთ, ნუ გამეჯიბრებით და ვაჭრობაში ნუ გამომყვებით, თქვენ კიევიდან ბრძანდებით; წარსულ თვეში ბათომის საბაჟოში სულ თქვენ იყიდეთ დარჩენილი საქონელი!

მე გამეცინა და ვიფიქრე, ამ კაცმა ვიღაცას მიმამგზავსა. თუ უთხარი ვინცა ვარ, სასაცილოდ ამიღებს და ვუპასუხე:—დიახ, მართალია, მაგრამ ის საქონელი ვერ გამოდგა კარგი და ვიზარალე.

— დღეს რომ იყიდება აქ, ძალიან კარგის არის. ზოგი თქვენ და, ზოგსაც მე ვიყიდი!

— ძალიან კარგი. მე რაც ხელს მომცემს, თორემ ზევით არ წავალ!

მადლობა მითხრა და მომშორდა.

დაიწყო გაყიდვა.

ჯერ გამოიღეს ორი ნაჭერი შევიოტი №3003; თითო სამი მეტრო; დაფასებულია მეტრო 14 მან. დაიწყო ვაჭრობა. პირველი მე მიუმატე— 50 კაპ. ლიპიანი გაჩერებულია, მე მიყურებს. ვიღაცამ წამოიძახა: „მანეთი“. მივაძახე კიდევ 50 კაპ. ლიპიანი სდუმს, დამრჩა მე 15 მ. და 50 კ... შევიტანე ფული. დაიწყო დიდი ნაჭრების გაყიდვა, მე არ ვიღებ ხმას ერთმა ვიღაცამ შეევაჭრა ლიპიანს და

მეტრო აიყვანა 30 მანეთზე. ამრიგათ, რაც საქონელი იყო თითქმის 7000 მანეთის იყიდა.

მოვიდა ჩემთან და მითხრა: თქვენ აგრე ცოტა რათ იყიდეთ? ნუ თუ მეტი არ გინდოდათ?.

— არა ბატონო, თქვენ შეგცდათ, მე კიევიდან არა ვარ; მე მსახიობი ვარ ქართული თეატრის.

გაიცინა ლიპიანმა და მითხრა: — მართლაც არტისტი ყოფილხართ, რომ ეგრე მომექეცით და 6 მეტრო შევიოტი წამართვით; მე თქვენი მეშინოდა, თურმე საქმე რაში ყოფილა-

— მე მხოლოდ ის მწყინს, რომ ყველა საქონელი თქვენ იყიდეთ და ადგილობრივ მუშა-მოსამსახურეებს საშუალება არა აქვთ თქვენისთანების გადამკიდე შეიძინონ რამე. გთხოვთ —თუ შეხვდეთ კიეველ ვაჭარს, რომელიც მე მგავს—მადლობა გადაეცით ჩემგან!—ხელი მივეცი და გამოვემშვიდობე. აი, ასე მაქვს შეძენილი ის შევიოტის შარვალი, რომელშიაც თქვენ მხედავთ.

ვას-ბალ-ანჩი.

სასამართლოში

გამომძიებელი:—თქვენ ამბობთ, რომ ამ მოქალაქემ მოგპარა ფეხსაცმელები, რამდენი ღირდა თქვენი ფეხსაცმელები?

დაზარალებული:—აი, გეტყვით და დათვალეთ: ახლობისას პირველათ ფეხსაცმელებში მივეცი 15 მანეთი. ორი წლის განმავლობაში სამჯერ ძირები გამოვაცვლევინე, ესეც თქვენი 12 მანეთი, სამჯერ დასაკერებელი — 3 მანეთი, ასე რომ ჩემი ფეხსაცმელები 30 მანეთი ღირდა.

ლანირ-ქვიტირი

პედაგოგათ გვყავს შვიდწლედში,
კედლის გაზეთის გმირია;
ფუთი პამადა არ ჰყოფნის,—
გათხუპნული აქვს პირია.

—:

რა ერთხელ თინამ იხილა
რუხაძე ჩვენი ალია,—
ისე აინთო კოცნისთვის—
სული კინაღამ დალია;

—:—

„ჩათლახი და დედალი ხარ!
რათ არა მკოცნი თვალებში?—
ასე უხმობდა „თინიკო“
ყმაწვილს კაცებში, ქალებში

—:—

ვაჟი იწოდა სირცხვილით,
ხან წითლდებოდა, დნებოდა,—
მაგრამ ფხაკაძე მის ცხვირწინ
სულ იმ სიტყვებით დგებოდა.

—:—

ხუთი დღის შემდეგ ნაბაკევს
ჯალამო როს ტარდებოდა, —
თინა ფხაკაძე ალიას
კვლავ ასე ეუბნებოდა:

—:—

— მართლა ჩათლახი ყოფილხარ,
რათ ვერ გაბედე კოცნაო?!
ალვის ხესავით გაზრდილხარ
და უშნოთ რამ აგსტყორცნაო?!—

—:—

ვერ მოითმინა რუხაძემ,
გადაეხვია აკოცა,
მთელი დარბაზი უმზერდა
სერგო, ნოე და კაკოცა.

—:—

და ჩურჩულობენ გლეხები:
„მასწავლებელი“ არის,—
და ამის შემდეგ არ სჯობს
სკოლა ჩავკეტოთ ერთი?!

—:—

...და რა დავბრუდით ჩვენს თემში
ყველა იცინის თინაზე,
თვითონ კი კიტრათ არ აგდებს,
იცინის ხალხის ქინაზე.

შიხლინსკი ბომბ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლოტოში

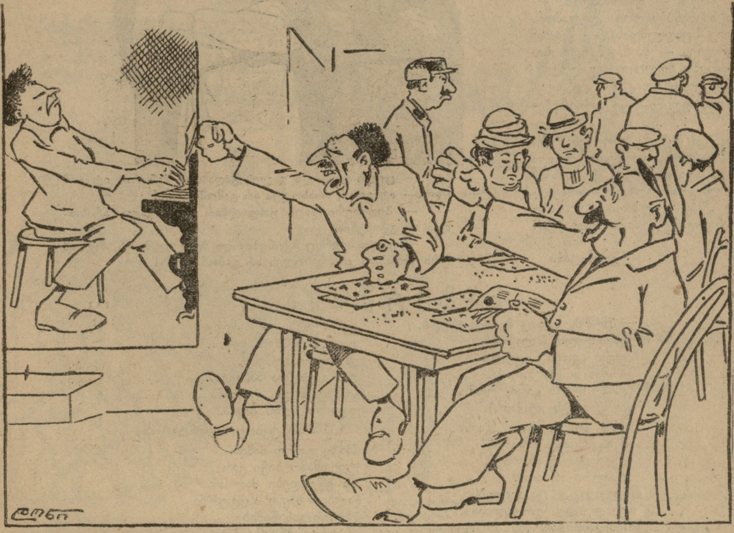

წაგებული (მემუსიკე): დააჩუმე მაგი გასატიალებელი, რა დროს მუსიკაა, ფული წავაგე, გული ბრაზისაგან ლამის გამისკდეს.

საქო: გაუკა, დაუკა რაზნი ტანცოვნი პესნები... ფული მამიგია,—გული მასკოვის ტრანვაის მოტორივით ფართხალობს ჩრეზმენი სიხარულისაგან.

ჭიჭიკო უქმაძე

გარეგნობიდან დავიწყოთ:

წვრილი, მოქნილი, საშუალოზე ცოტა მაღალი ტანის...

„სტამბოლსკი“ ფასონის ფეხსაცმელები, გეტრები; გალიფე შარვალი; ჩაჩნური ბლუზა...

აი მისი მუდმივი ტანსაცმელი!

დიდი თმა უკან გადავარცხნილი („ჟოკე“ ქუდს ხელით ატარებს). როცა ქუდს იხურავს თმა ან ძლიერ უკან აქვს გადაწეული, ანდა თვალებში ჩამოფხატული.

პირისახე გაპარსული (პარიკმახერთან ნისიათ დადის).

პაპიროსს რა თქმა უნდა ეწევა (როცა აქვს). თუ სადმე იშოვა მთელი პაპიროსი — შეაჩერებს ქუჩაში გამვლელს და მოუკიდებს („სპიჩკა“-ს რომ ჰქონდეს, მაინც ასე მოიქცევა); ხოლო თუ უპაპიროსოთ არის (ქუჩაში „ბიჩოკები“-ს ახეკვას არ კადრულობს), მაშინ მოსაუბრეს მოხერხებულათ ჩაურთოობს ლაპარაკში: შენ „კოლმუხი“ დამიტოვე...

მკითხველისთვის აშკარაა ჭიჭიკო უქმაძის პროფესია, მაგრამ სჯობს ამ კითხვაზე მოვისმინოთ მისივე ლაკონიური პასუხი:

— „სტუდენტი“!

დაამთავრა ერთ-ერთი ცხრაწლედი ქუთაისში (ცხრაწლედი ვინ არ დაამთავრა?), შემდეგ „ემზადა“ საუნივერსიტეტო ჯგუფში, მაგრამ სწავლის ფული თითქმის რა გადუხდია.

ალბად ღარიბია?—გაიფიქრებს მკითხველი.

როგორ გეკადრებათ; მამა მისი ყოველთვის თავის დროზე ატანდა სწავლის ფულს, მაგრამ... ფული მიდიოდა.

ჯერ ჯიბეში, შემდეგ მუცელში.

თქვენ გგონიათ ცუდათ მოიქცა? აი მისი აზრი დახარჯულ ფულებზე. „მამაჩემი ხომ იმისათვის მატანდა ფულებს, რომ ჩემს სასარგებლოდ და მეხარჯა? ჰოდა ის უფრო სასარგებლოა ჩემთვის.

ვისაც რა უნდა ისა სთქვას, მაგრამ ჭიჭიკო ამის შემდეგ მაინც გაემგზავრა თბილისში სახელმწ. უნივერსიტეტში გამოცდების ჩასაბარებლად.

მაგრამ არ მიიღეს!

დაბრუნდა. დროებას ატარებს „ხან ისე, ხან ასეთს“.

დილას ადგება ათ საათზე. გარეთ გამოვა თორმეტ საათზე. იხეტიალებს აქეთ- იქით, გადაეკიდება ვინმე ფულიანს (ალლო კარგი აქვს); მალე შემოაღამდება (ნოემბერია — ადრე ღამდება). შემდეგ ვინმეს დაეპატიჟება კინოში, იქიდგან კი გასწევენ: ან ალავიძესთან, ან ერემოსთან. ან იაკოფა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სთან. ან „ბორჯომ“-ში. ან კიდევ ვინ იცის, — ქუთაისის მიკიტნებს ვინ ჩამოთვლის?!!

ნაშუაღამევს როგორც იქნება დიდი ამბით გამოლაგდებიან, გზაში სახლამდის თუ ბევრი არაფერი გააფუჭეს, ხომ კარგი, — მობრძანდება ჭიჭიკო და იძინებს მეორე დილამდის (ხან მეორე შუადღემდის), — მაგრამ თუ იხულიგნეს — მაინც მეორე დილამდი იძინებს, ხოლო რბილ ლოგინში კი არა, — კუტუსკაში..

ასე მიდის დღენი მისი ცხოვრებისა...

და ასე წავა შემდეგშიაც, სანამ ჭიჭიკო არ იკადრებს და ქუთაისის (რა თქმა უნდა არა მარტო ქუთაისის) დღევანდელ გრანდიოზულ აღმშენებლობაში „შავ მუშაობას“ (არა უშავს თანდათან გათეთრდება) არ დაიწყებს.

ვერმიცანი

— ცუდი ყოფილა ვალის გადახდა! შენ რას იტყვი?

— არ ვიცი; არასოდეს არ გამომიცდია!

— ბედნიერი კაცი ყოფილხარ, რომ ვალი არასოდეს არ გქონებია!

— ვალი ბევრიც მქონებია და ბევრიც მაქვს, მაგრამ მისი გადახდა კი არასოდეს არ გამომიცდია!

სამტრედია

ახლა, ხადაც მე ვცხოვრობ,
წოდებულა ქალაქად!
ბევრი „თავი“ იცვალა
ვერვინ მისცა ბარაქა.
(მასზე წერა ვიცი, რომ
გამომილევს არაქათს).
ეს ქუჩები რასა ჰგავს,
ან ეს მწვანე ბაზარი?!
ყველაფერსა ამბობენ,
არაფერი არ არი.
როგორც კი ცა მიიღებს
ჩუმად სახეს ღრუბლიანს,
ფეხით მგზავრებს მაშინვე
ხარ-კამეჩი უბია.
(და ღვარად სდის ცრემლები,
ტუჩიანს და გუბიანს)
ეს ცხოვრება ვთქვით, რომ
საშინელი უნდია!—
აწ გვიშველის მგონია,
ბესარიონ დუნდუა.
ეს სადგური ტრფიალის.
ძევს ქალაქის არეში,
და ქალაქის სიყვარულს
ფარავას სიმხურვალეში
ქარხანა ხომ დაიპყრო
სავსებით და მთლიანათ.
(ტარტაროზმა ჩამოსვლა
ძალზე დააგვიანა).
„პრეზიდენტი“ ვინმეა
ვაჟების და ქალების!—
ვაშა, ვაშა სადგურო,
ლამაზი გვაქვს თვალები.
უნდა გადავიარო,
ტყე და მთების სერია!
და ვისმინოთ სიმღერა,
მუშები რომ მღერიან.
მაგრამ გზაზე თუ შემხვდა
ინჟინერი მუცელა,—
ფერი არ შემეცვლება
და შევხვდები უცვლელად.
გეინემან! — შევძახებ!
იეტყვის:—რაო ბიძია!
ვუპასუხებ: — შეჩერდი
თორემ რისხვამ გიწია.
ეს ჩვილი მუშების,
რას გავს, რა ამბავია?!—
გონზე მოდი, თორემა
დღე მოგელის შავია.
სულზე ტკბილო ტარტაროზ,
ძმაზე უფრო ძმია!
უდედმამო ბიჭი ვარ
და ვწუხდები ძალიან.
ხალხით სავსე სადგურში
ვზივარ განაწამები!
ამ დროს ჩნდება ჩრდილივით.
ორი ქალი ბრძანებით.
ასპარეზი საბრძოლო,
დარბაზია მგზავრებით!
და გაისმა ქალების,
ხმები შესაზარები
წაიმკლავეს მკლავები,
სისხო ასე სვეტისა!
არაზიანი კისერი
კავდა „კისერს გედისას“.
და რომ მიხას. (სადგურის
ომშილიც, რომ მთვარეა)
არ მიეცა ნიშანი,
დაერეკათ ზარია —
ხართ მატარებლისთვის
წასვლის ზარი მეორე, —
აქ ნახავდენ საშინელ
სისხლის წვეთებს და მორევს
—თუ ვინ იყო ეს ორი
რად ქნენს საქმე ამგვარი?!
იმათ ორჯერ ვაჩვენე,
„ტარტაროზი“-ს ჩანგალი.
— სად არიან?. სახელი?..
ღეს ორივე აქ არი!
ერთსა ჰქვია გუგული,
მეორეს — კი თამარი.
(აწ შენ ძმაო ტარტაროზ,
სიტყვა გმართებს მაგარი).

ჭაგნელი ბზიკი.

„ორი მეტოქე“

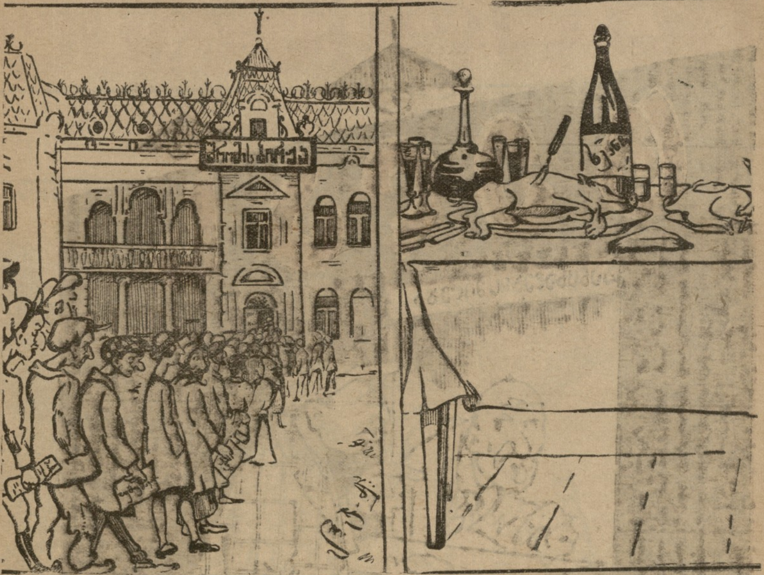

ჩვენ გვინდა მკითხველებსაც გავაცნოთ სარედაქციო მუშაობის ხასიათი.

ამ სურათზე წარწერამ დიდი შეხლა-შემოხლა და აზრთა გაცვლა-გამოცვლა გამოიწვია. ბევრმა მინდა წარწერის გამოგონება, მაგრამ ერთმანეთს ესწრებდენ.

მხატვარი ამბობდა:—შრომის ბირჟის უმუშევრები უცქერიან გაწყობილ სუფრას და ფიქრობენ:—ნეტავი შემეძლოს ამნაირი სუფრის გაწყობა; მაშინ ეს ბირჟა აღარ დამჭირდებოდა,—დავპატიჟებდი გამგეს და სამსახურიც მზათ იქნებოდა!

ბოლოს ლევარსი როხროხაძე წამოდგა და განაცხადა:—რას დავობთ? მაგი ვერ მიხვდით? მაგას ვერ გამოუნახეთ წარწერა? თქვე გლახებო, ასეთმა გაწყობილმა სუფრამ ვერ მოგიყვანათ თქვენ წერის მადაზე და ვერ აამოძრავა თქვენი ტვინი? ეს რა დიდი საქმეა?—შრომის ბირჟის უმუშევრები უცქერენ გაწყობილ სუფრას და ფიქრობენ:—აქ დგომას, იქ ჯდომა სჯობია-ო.

ცნობათა მიღება

ხიზსს: აბა რა კითხვა-პასუხია ეს: კითხვა: მსურს ვისწავლო გინება. როგორ მოვიქცე?

პასუხი: ეს ადვილი საქმეა—სახელმწიფო დარბაზში დაესწარით „ამერიკულ ძიას“ და სურვილი აგისრულდებათ.

შერმანდის: (ონი) ჩვენთვის არ არის საინტერესო თქვენსა და თქვენს ცოლს შორის ინტიმიურ მასლაათის და მოქცევის გამომჟღავნება.

რა თქმა უნდა, თუ თქვენ კიდევ ასეთ წერილებს გამოგზავნით, ჩვენ არ დავბეჭდავთ. სინჯეთ ადგილობრივ სოფლის ჭირ-ვარამზე დასწეროთ რამე.

მეტეორს (სუფსა): მოგვაწოდეთ ამბები ადგილობრივ ცხოვრებიდან

ჟაისარს: ჩაიმ თუ პირიდაგწვათ, ჩვენ რა შუაში ვართ? ადუღებული ჩაი თუ ღვინო გეგონათ, ეს თქვენს თვალებს დააბრალეთ. სამოქროებიდან ღვინოს მენშევიკების დროს სვამდენ (და ისიც „დიდი კაცები“).

ჰერიჭას: ბოლოში ასე სწერთ:

ჩემი ცოლი გამითხოვდა
რაღა მეშველება....

ტყვილათ გაგტეხიათ გული! თუ რამე გეშველებათ, აწი უნდა გეშველოს. მწუხარება კი არა, სიხარული გმართებთ. მარტო ის რათ ღირს, რომ თქვენი გვერდები მოისვენებს. ასეთი დაბოლოება უნდა მოგეცათ წერილისათვის:

ჩემი ცოლი გამითხოვდა.
აწი კი მეშველება. —

„მეორეთ მოსვლისას“

— თუ შეიძლება ცნობა მომეცით, როდის გაიყვანთ ჩვენს სახლში ელექტრონს.
— განცხადება როდის გაქვთ შემოტანილი?
— სწორეთ გითხრათ, მე არ მახსოვს,—მაშინ პატარა ვიყავი და ბაბუა ჩემს ჰქონებია განცხადება შემოტანილი!
— ჰოო, ალბდ მაშინ ბებია ჩემი მიიღებდა იმ განცხადებს... დაიკარგებოდა... კიდევ შემოიტანეთ; თუ თქვენს შვილს არა, თქვენს შვილიშვილს მაინც მოესწრება!

პოლიგრაფტრესტის მე-5-ე სტამბა, კამოს ქ. № 68